

De nye arkivforskriftene

Marit Hosar

Fylkesarkivar/daglig leder IKA Opplandene

FYLKESARKIVET
IKA Opplandene

Vedtatt 15.12.2017, trådte i kraft 01.01.2018

- [Den nye arkivforskriften](#) erstatter detaljerte regler i den tidligere arkivforskriften med overordnede og funksjonelle krav. Endringene legger til rette for tilpasning til ulike organisatoriske løsninger for arkivarbeidet. Den nye arkivforskriften tar også hensyn til at dokumenter produseres og utveksles i digitale lagringsmedier, og forskriften vil gjelde uavhengig av teknologiske løsninger i arkivdanningen og arkivbevaringen.

Arkivlov og forskrifter

- Arkivloven med forskrifter gjelder alle offentlige organer i både statlige og kommunale sektor.
- Arkivforskriften gir føringer for arkivarbeidet på et overordnet nivå
- Riksarkivarens forskrift som gjelder fra samme dato, som nå gjelder alle offentlige arkiv, gir detaljene.

Arkivforskriftene - hva skal vi merke oss?

- Det overordnede ansvaret for arkivarbeidet i offentlige organer ligger hos den øverste ledelsen i organet. I kommuner og fylkeskommuner ligger ansvaret hos administrasjonssjefen eller kommuneråd/ fylkesråd. Dette omfatter også ansvar for arkiv som er avleverte til arkivdepot.
- Arkivarbeidet skal inngå som en del av organets internkontroll. Dette ansvaret ligger til organets øverste ledelse.
- Det er åpnet for at papirarkiv og annet analogt arkivmateriale kan konverteres til digitale lagringsmedier på nærmere angitte vilkår.

Informasjonsskriv om forskriftene

- Arkivverket har utarbeidet et samlet informasjonsskriv for begge de nye forskriftene. Der gir de bakgrunn for revisjonen og gir en oversikt over hva som er flyttet fra Arkivforskriften til Riksarkivarens forskrift.
- Denne informasjonen finner dere under <https://www.arkivverket.no/nyheter/nye-forskrifter-fra-1.januar-2018>

§ 1: Overordna ansvar

- Det er overordnede ansvar er som tidligere lagt til administrasjonssjefen etter kommunelovens §23 eller til kommuneråd&fylkesråd etter § 20.
- Ansvaret gjelder også arkiver avlevert til depot.

§ 4 Arkivplan og internkontroll

- Paragrafen fastslår offentlige organers plikt til å ha arkivplan, og til å påse at arkivarbeidet inngår som en del av organets internkontroll.

§ 5 klassifikasjon

- Paragrafen pålegger organer å ha en ordning for klassifikasjon som omfatter alle saksområder organet har ansvar for. Bestemmelsen erstatter det tidligere kravet om oppstilling av arkivet i henhold til arkivnøkkelen. Riksarkivaren kan gi forskrift om klassifikasjon. Slike forskrifter er foreløpig ikke utviklet. Riksarkivaren vil komme tilbake til dette på et senere tidspunkt.

§ 6 Lagringsmedium og format

- Lagringsmedium og format er en forenklet versjon av regler som tidligere har stått i arkivforskriften. Bestemmelsen oppstiller funksjonelle krav og åpner også for å konvertere papirarkiv og arkiv på andre analoge medier til digitale lagringsmedier. Riksarkivaren har hjemmel til å gi nærmere forskrifter. Se riksarkivarens forskrift kapittel 5 og 8.
- Med andre ord: Digitalisering for bevaring

§ 11 Krav til system for elektronisk journal og arkiv

- fastsetter at dokumenter som er journalføringspliktige skal håndteres i Noark-godkjente systemer. Når elektroniske systemer brukes til andre typer arkivdokumenter, som det ikke er plikt til å journalføre, gjelder fremdeles de krav som ellers gjelder og som fremgår av § 12.
- **§ 12**
- Behandling av dokument som skal inngå i arkiv stiller krav om at offentlige organer skal utarbeide rutiner som sikrer at nærmere bestemte krav oppfylles ved behandling av dokumenter som skal arkiveres. Riksarkivaren kan gi forskrift. Se riksarkivarens forskrift kapittel 3 og 5.

Verdt å merke seg

- Forskriftene omtaler ikke skylagring
- Høringsrunden som ble utført etter at forslaget ble lagt fram 2016/2017, var det stor debatt om skylagring.
- Arkivlovutvalget har fått i oppdrag å vurdere og gi anbefaling om regelfesting av offentlige virksomheters bruk av skytjenester for arkiv. Regjeringen må vurdere nærmere om sikkerheten blir ivaretatt, hvilken merverdi lagring i utlandet har, hvilke typer av arkiv som egner seg for ulike typer skytjenester, forholdet til regjeringens skytjenestestrategi, om sammenstilling av informasjon fra ulike offentlige virksomheter kan gi behov for gradering og om Riksarkivaren bør fastsette nærmere krav til lagring i utlandet. Dersom det åpnes for lagring av digitale arkiv i utlandet nå, vil en foregripe de utredninger og vurderinger som skal gjøres av Arkivlovutvalget.

Kritikk mot de nye forskriftene

- Krav til arkivtjeneste er tatt bort – uenighet om dette er vesentlig
- Forskriftene er fortsatt basert på en analog arkivtenkemåte
- Ingen endring i journalføringsbegrepet fra 1740 (§ 9 og 10). En mindre andel av saksdokumenter inngår nå i de tradisjonelle NOARK-godkjente arkiv- og saksbehandlingssystemene, og forvaltningen har store utfordringer med dokumentfangst fra disse systemene. - Spørsmålet overlates til Arkivlovutvalget

Ny arkivlov - arkivutredning

- Utvalget består av åtte personer med juridisk, arkivfaglig og teknologisk kompetanse og skal levere sin utredning innen 1. mars 2019.
- Fra et samlet arkivmiljø var det ønske om en større arkivutredning. Det gir ikke mandatet rom for, men Arkivlovutvalget har i oppdrag å utrede enkelte spørsmål som er satt ut på oppdrag.

2 utredninger

- 1. Beskrivelse av den lovfestede og ulovfestede arbeidsfordelingen på arkivfeltet i Norge.
- 2. Beskrivelse av den lovfestede og ulovfestede arbeidsfordelingen på arkivfeltet i Sverige, Finland og Danmark samt EUs regelverk og sektorovergripende føringer som påvirker arkivområdet.
- 3. Opsjon. Beskrivelse av den lovfestede og ulovfestede arbeidsfordelingen i inntil fire andre land, som for eksempel Nederland, Storbritannia, Estland og Canada.
- 4. Opsjon. Beskrivelse og vurdering av mulige scenarier for oppgavefordeling i Norge fremover.